

Digitální způsoby podepisování a identifikace

Regulatorně-právní pohled

25. duben 2024

Agenda

1. Regulatorní rámec EU
2. Regulatorní rámec CZ/SK
3. Základní pojmy
4. Úrovně elektronického podpisu
5. Použití elektronického podpisu
6. Digitální podpis – přehled úrovní
7. Identifikace – příklady metod
8. Judikatura a praxe
9. Výhled a Q&A

Dnes s Vámi

Tomáš Rýdl

Director / Senior Regulatory Expert

M: +420 605 906 465

E: tomas.rydl@cz.ey.com

Kristýna Ročeň Dudková

Manager / Senior Regulatory Expert

M: +420 735 729 240

E: kristyna.rocen.dudkova@cz.ey.com

Regulatorní rámec EU

eIDAS

Nařízení (EU) č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu

- ▶ elektronická identifikace a autentizace
- ▶ služby vytvářející důvěru
- ▶ elektronické podepisování

Regulatorní rámec CZ/SK

CZ regulatorní rámec

Občanský zákoník
Zákon č. 89/2012 Sb.

§ 559

Každý má právo zvolit si pro právní jednání libovolnou formu, není-li ve volbě formy omezen ujednáním nebo zákonem.

§ 561 x § 562

§ 561 odst. 1

K platnosti právního jednání učiněného v písemné formě se vyžaduje podpis jednatelů. Podpis může být nahrazen mechanickými prostředky tam, kde je to obvyklé.

Jiný právní předpis stanoví, jak lze při právním jednání učiněném elektronickými prostředky písemnost elektronicky podepsat.

§ 562 odst. 1

Písemná forma je zachována i při právním jednání učiněném elektronickými nebo jinými technickými prostředky umožňujícími zachycení jeho obsahu a určení jednatelů osoby.

Zákon č. 297/2016 Sb.

§ 5

Podpisování **ze strany veřejnoprávního podepisujícího** nebo jiné osoby při výkonu veřejnoprávní působnosti

§ 6

Podpisování při úkonu **vůči veřejnoprávnímu podepisujícímu** nebo jiné osobě v souvislosti s výkonem jejich působnosti

§ 7

Podpisování elektronického dokumentu, kterým se právně jedná **jiným způsobem** než způsobem uvedeným v § 5

Zákon č. 300/2008 Sb.

§ 18 odst. 2

Fikce podpisu při použití **datové schránky**

SK regulatorní rámec

Občiansky zákonník
Zákon č. 40/1964 Zb.

§ 40 odst. 4

Písomná forma je zachovaná, ak je právny úkon urobený telegraficky, ďalekopisom alebo elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a určenie osoby, ktorá právny úkon urobila. **Písomná forma je zachovaná vždy, ak právny úkon urobený elektronickými prostriedkami je podpísaný zaručeným elektronickým podpisom alebo zaručenou elektronickou pečaťou.**

Zákon č. 272/2016 Z.z.

§ 2 odst. 1 a 2

Ak sa **v styku s orgánmi verejnej moci** používa kvalifikovaný elektronický podpis, kvalifikovaný certifikát pre elektronický podpis vydaný kvalifikovaným poskytovateľom dôveryhodných služieb, ktorému úrad udelil kvalifikovaný štatút, môže ako osobitný atribút obsahovať rodné číslo podpisovateľa; ak mu rodné číslo nebolo pridelené, môže obsahovať číslo pasu alebo číslo identifikačnej karty.

Ak sa **v styku s orgánmi verejnej moci** používa kvalifikovaná elektronická pečať, kvalifikovaný certifikát pre elektronickú pečať vydaný kvalifikovaným poskytovateľom dôveryhodných služieb, ktorému úrad udelil kvalifikovaný štatút, môže ako osobitný atribút obsahovať identifikačné číslo pôvodcu pečate.

Základní pojmy

Elektronický podpis

Data v elektronické podobě (podpis), která jsou připojena k jiným datům v elektronické podobě (dokument/jednání) nebo jsou s nimi logicky spojena a která **podepisující (fyzická) osoba** používá k podepsání (třeba i za právnickou osobu či úřad).

Elektronická pečeť

Data v elektronické podobě (pečeť), připojená k jiným datům (dokumenty) v elektronické podobě s cílem zaručit jejich pravost a neměnnost. Slouží jako důkaz toho, že dokument **vydala** určitá **právnická osoba** a poskytuje jistotu o jeho původu.

Elektronické časové razítko

Data v elektronické podobě (razítko), která spojují jiná data v elektronické podobě s určitým okamžikem a prokazují, že tato **jiná data existovala v daném okamžiku**.

Elektronické potvrzení, že otisk vytvořený z dokumentu existoval v uvedeném čase.

Elektronická identifikace

Postup používání osobních identifikačních údajů v elektronické podobě, které **jedinečně identifikují určitou fyzickou či právnickou osobu** nebo fyzickou osobu zastupující právnickou osobu;

Úrovně elektronického podpisu

eIDAS

CZ úprava

SK úprava

Jednoduchý elektronický podpis	Jednoduchý elektronický podpis	Jednoduchý elektronický podpis
Zaručený elektronický podpis	Zaručený elektronický podpis bez kvalifikovaného certifikátu	Zdokonalený elektronický podpis
	Zaručený elektronický podpis s kvalifikovaným certifikátem	
Kvalifikovaný elektronický podpis	Kvalifikovaný elektronický podpis	Kvalifikovaný elektronický podpis*

* § 17 odst. 2 písm. a) zákona č. 272/2016 Z.z.: „Ak sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa pojem **zaručený** elektronický podpis, rozumie sa tým kvalifikovaný elektronický podpis.“

Použití elektronického podpisu

Agenda	Souhlas s auditní stopou	Jednoduchý podpis	Zaručený podpis bez kvalifikovaného certifikátu	Zaručený podpis s kvalifikovaným certifikátem	Kvalifikovaný podpis
				Uznávaný podpis	
Interní procesy (interní důvěra)	✓	✓	✓	?	?
Soukromoprávní právní jednání (HR, B2B, B2C)	✗	✓	✓	✓	✓
Právní jednání vůči veřejné správě (B2G)	✗	✗	✗	✓	✓
Přeshraniční právní jednání (B2B, B2G, B2C)	✗	✓	✓	✓	✓

- ✓ Doporučená varianta
- ✓ Volitelná varianta v závislosti na užití
- ? Nevhodná, ale možná varianta
- ✗ Nepodporovaná/nežádoucí varianta

Digitální podpis – přehled úrovní

	Metoda	Popis	Příklad	UX	IT costs	CZ / SK
Online	Jednoduchý elektronický podpis / pečeť	<ul style="list-style-type: none"> Data v elektronické podobě, která jsou připojena k jiným datům v elektronické podobě nebo jsou s nimi logicky spojena, a která podepisující osoba používá k podepsání 	<ul style="list-style-type: none"> SMS kód, skenování vlastnoručního podpisu (bez biometrie), první transakce, uvedení jména na konci e-mailu (?) 	Obtížnost pro klienta je NÍZKÁ		
	Zaručený elektronický podpis (AdES) / pečeť	<ul style="list-style-type: none"> Elektronický podpis, který je navíc: <ul style="list-style-type: none"> jednoznačně spojen s podepisující osobou a schopen ji identifikovat způsobem, který podepisující osobě umožňuje zachovat si kontrolu propojen s dokumentem tak, aby byla zjistitelná jakákoli následná změna údajů Vytvoření uznávaného elektronického podpisu pomocí kvalifikovaného certifikátu pro elektronický podpis nebo kvalifikovaný elektronický podpis 	<ul style="list-style-type: none"> Infrastruktura veřejných klíčů (PKI), která zahrnuje použití certifikátů a kryptografických klíčů, nebo transakce obsahující jedinečný kód 	Obtížnost pro klienta je NÍZKÁ		
	Kvalifikovaný elektronický podpis / pečeť	<ul style="list-style-type: none"> Zaručený elektronický podpis vytvořený kvalifikovaným zařízením pro vytváření elektronických podpisů a založený na kvalifikovaném certifikátu pro elektronické podpisy Na základě eIDAS je považován za ekvivalent vlastnoručního podpisu Uznáván v celé EU 	<ul style="list-style-type: none"> Kvalifikovaný certifikát vydaný certifikační autoritou na zařízení (USB flash disky, čipová karta) 	Obtížnost pro klienta je VYSOKÁ		
Offline	Podpis na papíře	<ul style="list-style-type: none"> Jméno osoby napsané rozlišovacím způsobem jako forma identifikace při autorizaci dokumentu 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnoruční podpis 	Obtížnost pro klienta je NÍZKÁ		

Identifikace – příklady metod

	Metoda	Popis	CZ / SK
Vzdálená identifikace	Zjednodušená identifikace	<ul style="list-style-type: none"> Identifikace pouze na základě poskytnutí základních identifikačních údajů Pouze pro kategorie klientů a produktů s potenciálně nižší mírou rizika zneužití k praní špinavých peněz Fyzická a právnická osoba 	
	Elektronická identifikace (BankID, mojeID...)	<ul style="list-style-type: none"> Provedení identifikace fyzické osoby, která je klientem, nebo fyzické osoby jednající za klienta prostřednictvím prostředku pro elektronickou identifikaci, který splňuje <ul style="list-style-type: none"> technické specifikace, normy a postupy pro vysokou úroveň záruky stanovené eIDAS a který je vydáván a používán v rámci kvalifikovaného systému podle zákona o elektronické identifikaci, nebo podmínky, za kterých lze použít prostředek pro elektronickou identifikaci pro účely prokázání totožnosti, které vyžaduje právní předpis nebo výkon působnosti, mimo rámec kvalifikovaného systému podle zákona upravujícího činnost bank. 	
	Akceptace identifikace (mikroplatba) *	<ul style="list-style-type: none"> Identifikace na základě nahrání hlavního občanského průkazu a podpurného dokumentu, předložení dokladu o vlastnictví účtu vedeného na příslušné jméno, realizace první platby ze smlouvy prostřednictvím účtu vedeného na účet klienta s doprovodnými informacemi, smlouva v textové podobě U všech typů produktů, je uveden směr mikroplatby od klienta (výjimka u spotřebitelského úvěru) Fyzická a právnická osoba 	
	Akceptace identifikace (kvalifikovaný elektronický podpis)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikace na základě poskytnutí základních identifikačních údajů a kvalifikovaného elektronického podpisu Pro všechny typy produktů Fyzická a právnická osoba 	 **
	Identifikace podobná fyzické identifikaci pomocí technických prostředků (selfie)	<ul style="list-style-type: none"> Identifikace na základě poskytnutí základních identifikačních údajů a nahrání občanského průkazu a pořízení selfie/ videa Pro všechny typy produktů Pouze fyzická osoba 	
Tváří v tvář	Identifikace tváří v tvář	<ul style="list-style-type: none"> Osobní identifikace na přepážce nebo zprostředkovatelem Pro všechny typy produktů Fyzická a právnická osoba 	

* PSD2 umožňuje nahradit předložení dokladu o vlastnictví účtu vedeného na příslušné jméno a provedení první platby ověřením osoby pomocí služby informování o platebním účtu nebo služby nepřímého dání platebního příkazu.

** V SK pouze v případě, že klient již byl identifikován.

**Roztříštěná
rozhodovací
praxe soudů v
oblasti
jednoduchého
elektronického
podpisu**

**Nejasnost
právní povahy
emailu s
vypsáním
jménem a
příjmením**

**Určení
jednající
osoby**

Elektronický podpis + elektronická identifikace
=
(nejen)
Evropská peněženka digitální identity (eID)

Q&A

EY | Building a better working world

Smyslem EY je přispívat k tomu, aby svět fungoval lépe. Proto pomáháme klientům, našim zaměstnancům i širšímu společenství vytvářet dlouhodobé hodnoty a posilovat důvěru v kapitálové trhy.

Týmy odborníků EY, vybavené nejmodernějšími technologiemi, působí ve více než 150 zemích celého světa – provádějí audity a poskytují klientům širokou poradenskou podporu, která jim umožňuje růst, transformovat se a efektivně fungovat.

Naši auditoři, konzultanti, právní a daňoví poradci i odborníci na strategické a transakční poradenství si kladou ty správné otázky a dokážou najít ty správné odpovědi na složité problémy dnešního světa.

Název EY zahrnuje celosvětovou organizaci a může zahrnovat jednu či více členských firem Ernst & Young Global Limited, z nichž každá je samostatnou právní osobou. Ernst & Young Global Limited je britská společnost s ručením omezeným garancí, která neposkytuje služby klientům. Informace o tom, jak EY shromažďuje a používá osobní údaje, a o právech fyzických osob stanovených právními předpisy o ochraně osobních údajů jsou k dispozici na ey.com/privacy. Členské firmy EY neposkytují právní služby v zemích, kde to zákon neumožňuje. Podrobnější informace o naší organizaci najdete na našich webových stránkách ey.com.

© 2024 Ernst & Young, s.r.o. | Ernst & Young Audit, s.r.o. | E & Y Valuations s.r.o. | EY Law advokátní kancelář, s.r.o. Všechna práva vyhrazena.

Tento materiál má pouze všeobecný informační charakter, na který není možné spoléhat se jako na poskytnutí účetního, daňového ani jiného odborného poradenství. V případě potřeby se prosím obraťte na svého konkrétního poradce.

ey.com